

V.U. Stefaan Van der Auwera, Waversebaan 66, 3001 Heverlee
Afgiftekantoor 3000 Leuven 1 — P4A9093

PB-PP | B-2/2384
BELGIE(N)-BELGIQUE

Driemaandelijkse

Tijdingen

jaargang 47 nr 1

januari – maart 2016

Vrienden van Heverleebos en Meerdaalwoud vzw
Regionale milieu- en natuurvereniging
Waversebaan 66, 3001 Heverlee

Colofon

Tijdingen is het driemaandelijkse tijdschrift van de regionale natuur- en milieuvereniging Vrienden van Heverleebos en Meerdaalwoud vzw. VHM vecht sinds 1969 voor het landschap, de natuur en het leefmilieu in het Dijleland en ver daarbuiten. Daartoe heeft ze een werking ontplooid over vele domeinen: natuureducatie (educatieve projecten, bosklassen, lezingen), natuurbeheer, opleiding natuurgidsen, wandelingen enz. VHM treedt ook op tegen milieudelicten en onderhoudt nauwe contacten met beleidsmakers om de negatieve impact op de natuur te voorkomen of te minimaliseren. Met dit tijdschrift en onze website willen we de leden op de hoogte houden van onze activiteiten. Tintelen uw vingers om mee te helpen, neem dan zeker contact op met ons infocentrum!

infocentrum@vhm.be

016/ 23 05 58

Waversebaan 66

3001 Heverlee

www.vhm.be

De redactie

Stefaan Van der Auwera (layout),
Jo Symons, Waldo Dekeyser.

U heeft foto's of een verslag van een activiteit? Stuur maar op!

Foto's voorkaft: Eric Malfait, Kurt Beyers.

Druk: Vanderpoorten,
Kessel-Lo
1200 ex.

Lidgelden

Lid worden kunt u voor 18 euro / jaar (Hoe? Rekeningnummer? **Zie kader hiernaast**). Hiervoor krijgt u 4 x per jaar ons tijdschrift Tijdingen en gratis toegang tot heel wat van onze activiteiten.

Steen

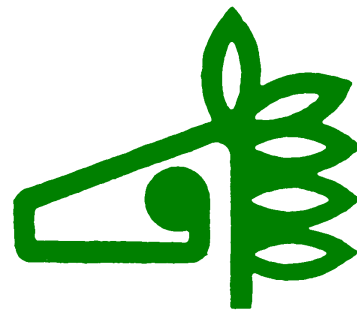
Onze initiatieven, ondermeer de aankoop van natuurgebieden in het Dijleland, kunt u ondersteunen door een gift te storten op het rekeningnummer met duidelijke vermelding 'Gift':

IBAN: BE92 2300 0285 2123
BIC: GEBABEBB

Giften vanaf 40 euro zijn fiscaal aftrekbaar (U ontvangt een attest).

Inhoud januari – maart 2016

Beste wensen 2016 Lidgeld 2016	1		
Doode Bemde Nieuws	2		
De dolle bende	5	Verslag Quiz Werf '1001' bomen	16
Appelpluk	7	Climate Express tip	17
Speurneuzen: hoe bomen herkennen in de winter? (deel2)	9	Klimaatmars Zwerfvuilactie Van der Poorten klimaat neutraal	18
Fotocollage Beestig Bos	14	Hoge Venentocht	19
Bosuitstap Het Toverpot- lood Projectweek 'De Wijnpers'	15	Inventarisatie holle wegen Doode Bemde werkdagen De torenvalk van Ad Wouters	20 21

Neem eens een kijkje op de webstek! Ook op facebook!

In het midden van deze Tijdingen vindt u de uitneembare activiteiten agenda

Waarom lid worden?

- U steunt de natuurontwikkeling in uw streek
- U krijgt driemaandelijks een interessant en mooi verzorgd tijdschrift
- U blijft op de hoogte van de vele leuke, ontspannende en/of leerzame activiteiten

infocentrum

Tel: 016 23 05 58

Op stap met de Vrienden geweest?

Waarom niet eens een klein verslagje en wat foto's maken voor Tijdingen! Stuur maar op naar infocentrum@vhm.be

De Dijlevallei waarderen = lid worden

Stort 18 € voor een individueel of gezinslidmaatschap op rekening VHM vzw

IBAN : BE74 4310 5250 0107

BIC : KREDBEBB

Gelieve bij de overschrijving duidelijk te vermelden of u kiest voor een **individueel lidmaatschap** of **gezinslidmaatschap**. Vermeld bij het gezinslidmaatschap het totaal aantal gezinsleden woonachtig op hetzelfde adres.

OF NOG BETER: **Domiciliëring** → Vraag bij ons een **SEPA-domiciliëringsformulier** aan en bezorg het ons ondertekend en ingevuld terug. In tegenstelling tot vroeger moet u dus niet meer bij de bank een domiciliëring openen, wijzigen of stopzetten, maar rechtstreeks bij VHM.

U krijgt dan steeds en stipt alle Tijdingen in uw bus.

Vrienden van Heverleebos en Meerdaalwoud vzw

Waversebaan 66

3001 Heverlee

Email: Infocentrum@vhm.be

Webstek: www.vhm.be

2016

Vrienden van Heverleebos en Meerdaalwoud vzw (VHM) is samen met u, beste lid, lezer, sympathisant, 2016 ingewandeld. Al bijna 50 jaar werken wij samen aan onze vier pijlers:

Het bos. Dijleland. Natuur en leefmilieu.
Educatie. Engagement voor natuur en milieu.
De Doode Bemde. Natuurbeheer. Vrijwilligerswerk.
Dijleland. Regio. Land en wereld. Milieuproblematiek. Waterproblematiek. Klimaat. Opwarming van de aarde.
Biodiversiteit. Koesterburen. Onroerend erfgoed.

Dat zijn onze pijlers, de redenen van het bestaan van VHM, regionale vereniging in Vlaams-Brabant.

Wij wensen samen met u te werken aan en voor de toekomst in de brede zin van het woord.

Ook daarom wensen wij alle gezondheid en geluk, traditionele wensen voor een nieuw jaar.

Ja, wij hebben u nodig en u kan ons niet missen.

Alle zintuigen staan op scherp. Natuurgidsen begeleiden, beleven, enthousiasmeren, bemoedigen... een moment van stilte en van bevrozing, vergelijkbaar met het fameuze blauwe uur in de natuur. Reeën laveien. Het ontwaken nog even vasthouden.

In het negentiende eeuwse bos van Fontainebleau ... dwaalde zijn geest af en leerde hij, van plek tot plek, het enige boek te lezen dat uiteindelijk van belang was: het boek van de natuur ... schrijft Simon Schama in Arcadië.

Leest u mee?

Jo Symons

voorzitter VHM

Lidgeld 2016 Tweede oproep ✓

Blijf trouw aan onze vereniging, die zich onder andere inzet voor het beheer van het natuurreservaat De Doode Bemde en ieder jaar met een boeiend educatief project kinderen van het lager onderwijs en anderen een beetje natuurkennis en natuurbewustzijn tracht bij te brengen.

Uw lidmaatschap is belangrijk voor ons. Met dit lidmaatschap heeft u gratis toegang tot een rits natuuractiviteiten en houden we u met het driemaandelijks ledentijdschrift hiervan op de hoogte.

Kom naar Heverleebos, Meerdaalwoud, Dijleland en De Doode Bemde en geniet! Draag bij tot het behoud van deze natuurpareltjes door onze vereniging te steunen.

Steun ons project en schrijf 18 euro over op onze rekening BE74 4310 5250 0107. Gelieve bij de overschrijving duidelijk te vermelden of u kiest voor een individueel lidmaatschap of een gezinslidmaatschap. Vermeld bij het gezinslidmaatschap zeker ook het totaal aantal gezinsleden woonachtig op hetzelfde adres.

Als u ons uw **e-mailadres** bezorgt, kunnen we u op een vlugge en ecologische manier op de hoogte houden van onze activiteiten.

Samen met deze Tijdingen bezorgen we u een overschrijvingsformulier en een **SEPA-document** (voor wie kiest voor een **domiciliëring**) voor het lidgeld van 2016.

Vanaf 2014 is de nieuwe Europese SEPA-domiciliëring in voege getreden. Indien u voortaan de betaling van het lidgeld per domiciliëring wilt doen, hoeft u enkel het bijgevoegde SEPA-domiciliëringsformulier in te vullen, te ondertekenen en per post of per e-mail aan VHM terugbezorgen. Bij de Europese domiciliëring beheren de begunstigden de domiciliëringsmandaten. U moet dus niet meer bij de bank een domiciliëring openen, wijzigen of stopzetten, maar gewoon rechtstreeks bij Vrienden van Heverleebos en Meerdaalwoud vzw.

Wij wensen u alvast te bedanken voor uw lidgeld

Het bestuur

HET Doode Bemde NIEUWS

'Face-lift' voor de echte 'Doode Bemde'

Indien er niet regelmatig ingegrepen wordt, evolueert de vegetatie op nagenoeg elke vierkante meter in onze streken naar één of ander bostype. Geen kwaad woord over bos overigens, maar een flink deel van de soortenrijkdom van de ons omringende natuur is gebonden aan open terreinen zoals graslanden, ruigten en open water. In de relatief kleine natuurgebieden die ons resten proberen we een maximum aan biodiversiteit in stand te houden. Minstens even belangrijk is het streven naar een divers en aantrekkelijk landschap. Zo ook voor de omgeving van het grote rietveld centraal in de Doode Bemde. De naam van het natuurreservaat is bovendien een historisch toponiem dat toebehoort aan dit terrein. Het is dus eigenlijk de wieg van de Doode Bemde. Toen we het terrein in 1987 konden verwerven was het in bezit van een mevrouw Marteau, weduwe van de enige communistische minister (met portefeuille) die we hadden in België, direct na de Tweede Wereldoorlog. Toen al (bij de aankoop) waren deze voormalige, venige hooilanden al een paar decennia verwaarloosd en langzaam aan het dichtgroeien met de karakteristieke boswilgenkoepels. Die evolutie is langzaam verder gegaan. Een aantal terreindelen zijn we opnieuw gaan maaien. Die zijn geëvolueerd naar uiterst soortenrijke vegetaties. Ook een aantal speciale broedvogels vinden hier hun laatste stek. Het grootste deel van het terrein was rustig verder aan het evolueren naar broekbos. Ten dele willen we die evolutie laten doorgaan, maar voor zowat 2/3 van de oppervlakte (zowat 6 ha) wordt een 'Alt-Ctrl-Del' voorzien om het in computertermen te zeggen. De bousevolutie wordt volledig teruggedzet. Die kans werd ons geboden in het kader van het natuurinrichtingsproject Dijlevallei op initiatief van het Agentschap voor Natuur en Bos en uitgevoerd door de Vlaamse Landmaatschappij. Na heel wat voorbereidende planning, dito winterse werkseizoenen de voorbije twee jaar in de omgeving van het zeggenveld en afspraken maken, was het deze zomer zover. Met een bang hart zagen we het brute geweld van grote kranen en rupsdumpers via een paar honderd meter speciaal voor de gelegenheid aangevoerde staalplaten de zachte veengronden inrollen. Een klus waar we met vrijwilligers ten minste drie volle winters over zouden doen, was in een dikke twee weken geklaard. Riet werd 'gemaaid' met een grote maaikorf, wilgen, eiken en ander houtig grut werden de grond uitgetrokken, volledig verhakseld en afgevoerd naar een energiecentrale. Na het vertrek van de kranen, begin september, zag het rietveld er kaal en desolaat uit. Nu, weer twee maanden later, is daar niet veel meer van te zien. Het riet is opnieuw een beetje opgeschoten waardoor het terrein er opnieuw fris groen uitziet. Dit was deel één van de 'Alt-Ctrl-Del'. Volgende zomer wordt een tweede deel aangepakt. Deel één is alvast bijzonder goed geslaagd met zo goed als geen schade aan dit of andere

terreinen. Toch is het werk voor de terreinploeg en 'de Vrienden' nog niet gedaan. Bij het rooien van de wilgenstruiken blijven er onvermijdelijk heel wat wortels achter. Die moeten we er nu uithalen om te vermijden dat de wilgen terug gaan schieten en we over enkele jaren opnieuw kunnen beginnen. Ook in de zomer ligt er bijkomend werk te wachten. We zullen volgende zomer een deel van het terrein een extra maaibeurt geven om terug uitgeschoten wilgen te verwijderen.

Twee maanden na de werken ziet het rietveld er terug groen uit.

Kasteelpark

Aan de buitenzijde van de deels omgevallen kasteelmuur van Neerijse, op het einde van de Eygenstraat, ligt een poel. Lange tijd was die nauwelijks zichtbaar. Rondom was de poel helemaal dichtgegroeid met struiken en bramen. Door de kapotte monnik stond er ook niet veel water meer in. Bovendien was de poel grotendeels dichtgeslibd. Samen met de boomgaard en de kasteelvijver hebben we de poel nu in beheer. De boomgaard is intussen hersteld en ook aan de vijver voerden we werken uit. Dit najaar was dan de poel aan de beurt. Hiervoor kregen we steun van de Provincie Vlaams-Brabant. De struiken rond de poel waren eerder al verwijderd, daarna kwam er kraanwerk aan te pas om het slib te verwijderen en de grondhopen op de oevers grotendeels te effenen. Het materiaal dat uit de poel gehaald werd, ligt voorlopig op de parking tegenover de poel. Daardoor is die een tijd niet meer bruikbaar. Ook de historische monnik is hersteld. De afvoerbuis was op een aantal plaatsen kapot. Ze werd uit de grond gehaald en vervangen door een nieuwe. De poel kan nu terug vullen. Tegen de lente moet de poel weer volledig in orde zijn en het slib van de parking verwijderd. Ook het oude ijzeren hekken op de toegangsweg naar het kasteel, vlak naast de poel, werd tijdelijk vervangen door grote dranghekkens en wordt tegen de lente teruggedzet.

Net naast de poel werd het kasteeldomein afgesloten met een gietijzeren poort. Het door de tijd erg gehavende hek wordt momenteel gerestaureerd door een gespecialiseerde smid. De restauratiewerken zijn omslachtiger en duurder dan voorzien. De restauratie is op dit moment volop aan de gang. De werfhekken zullen dus nog een winter blijven staan, maar als alles goed loopt zou tegen de lente de hele site opnieuw hersteld moeten zijn.

De nieuwe fruitbomen in de boomgaard zijn het eerste groeiseizoen goed doorgelopen. Enkel de boterkers wou niet mee en zal vervangen worden door een nieuw exemplaar. Op één moerbeibes na hing er nog geen fruit aan de nieuwe bomen. Dat was ook niet verwacht. Hoogstambomen komen pas na enkele jaren in productie.

De poel aan het kasteel van Neerijse krijgt terug vorm. De struiken zijn verwijderd en de oevers zijn geherprofileerd. Enkel de monnik moeten we nog herstellen.

De oude, gietijzeren poort van het kasteeldomein moet gerestaureerd worden. Een deel van de poort is al hersteld. Tegen de lente zou ze helemaal klaar moeten zijn.

Het 'schieten der eenden' – the sequel – part XX

Naar aanleiding van de vele jachtperikelen van de voorbije jaren hadden we een overleg gevraagd met de arrondissementscommissaris. Bedoeling was om met de betrokken jachtgroep de problemen rond de jacht op de Kliniekvijvers uit te klaren. Op het einde van de vergadering leek een oplossing in de maak. De jachtrechthouder had gezegd na dit jachtseizoen te zullen stoppen met jagen op de Kliniekvijvers. Er zouden dit jachtseizoen nog drie jachtdagen doorgaan, daarna zou de jacht stoppen. Bij een daaropvolgend overleg met de jachtrechthouder gaf deze echter aan toch te zullen doorgaan met jagen op de Kliniekvijvers.

Toch is er concreet resultaat van het overleg: er wordt niet meer gejaagd van op de dreef en op de IJsevijvers. Daar is immers geen jachtrecht verhuurd. Ook de komende jaren zal er dus nog eendenjacht plaatsvinden op drie van de vijf Kliniekvijvers. We hadden het liever anders gezien, maar het is legaal. Geduld en begrip zijn mooie deugden!

Vrijwilligerswerk

Natuurbeheer blijft werken! Voel u aangesproken en wees welkom om te helpen (zie activiteitenkalender in de Tijdingen!)

Ook dit jaar zijn we er weer in geslaagd alle graslanden te maaien. Maaien en afvoeren van het maaisel is noodzakelijk om de soortenrijkdom en de bloemenpracht in de Doode Bemde te behouden. Ondanks het harde werk van de terreinploeg en de hulp van landbouwers is vrijwilligerswerk daarbij onmisbaar. Een aantal percelen is te nat en kunnen niet machinaal beheerd worden. Vonckx, Parmentier, Champetter en het Zeggeveld zijn intussen bekende percelen bij de vrijwilligers. Tijdens het zomerkamp worden ze een eerste keer gemaaid. Bij de start van het nieuwe werkseizoen in september, passeren ze een tweede keer de revue. Dat opruimwerk gaat meestal door tot oktober. Nadien schakelen we over op het opruimen van takhout. Dit najaar zijn we aan het werk op de Lorkskes. Dat is het grote grasland dat grenst aan de tramdijk. Het was al een tiental jaar geleden dat de wilgen daar nog geknot waren. Het zijn dus behoorlijk dikke takken die opgeruimd moeten worden. Daar zullen we nog tot januari mee zoet zijn. Ook de wilgen langs het pad naar kijkhut

De knotwilgen op 'de Lorkskes' hadden een knotbeurt nodig. Met het opruimwerk kunnen we verschillende zondagse werkdagen vullen.

de Roerdomp zullen deze winter nog hun noodzakelijke snoeibeurt krijgen.

De knotwilgen op Vonckx werden ook ontdaan van hun takken. Op het oudste perceel van de Doode Bemde, aan de parking in de Reigersstraat, moeten we wat sneller ingrijpen. Het gaat om zeer oude bomen en het risico dat de stam omvalt of scheurt is hier groot. De takken mogen daarom niet meer te groot worden. Eén exemplaar is dit najaar gescheurd en moesten we verwijderen, enkele andere waren eerder al gevallen. De knotwilgenrij is hier stilaan aan vervanging toe. De beheercommissie zal beslissen op welke manier dit het best kan gebeuren.

“Hier ligt een krab!”... “Een wat?!!”

Algehele verwondering tijdens de werkdag. De Doode Bemde ligt immers diep in het binnenland. Bovendien waren we aan het werk op het perceel 'Parmentier'. Dat perceel ligt wel tussen vijvers, maar toch op een behoorlijke afstand van de Dijle en de IJse. Op het gras lag inderdaad een krab, een uit de kluiten gewassen **Chinese wolhandkrab**. Hoe dit exemplaar hier terechtgekomen is, is ons niet duidelijk. Mogelijk is ze via de

(Foto: s: DVA)

Een krab verwacht je niet onmiddellijk in de Dijlevallei. Dit exemplaar vonden we op een van onze graslanden. De Chinese wolhandkrab is een invasieve exoot. Een nieuwe soort in de vallei, maar niet echt een aanwinst.

IJse meegekomen met het water waarmee we de vijvers vullen. Tijdens het najaar trekt deze soort richting zee en daarbij kunnen ze behoorlijke afstanden over het land afleggen. Zo is ze mogelijk vanuit de vijver in het grasland verzeild geraakt. De Chinese wolhandkrab is een zogenaamde invasieve exoot. Dat zijn planten of dieren die door toedoen van de mens buiten hun natuurlijke verspreidingsgebied terechtgekomen zijn en zich daar zeer snel voortplanten. De Canadese gans, de blauwbandgrondel (een vis) en de Japanse duizendknoop zijn voorbeelden van dergelijke soorten die al in de Doode Bemde voorkomen. Langs de Schelde en een aantal zijrivieren komt de Chinese wolhandkrab al massaal voor. We hadden ook al verhalen gehoord van Chinese wolhandkrabben op de Demerparking in Aarschot, maar dat ze ook al in dit deel van de Dijlevallei voorkwam, wisten we nog niet.

*Niko Boone
Piet De Becker*

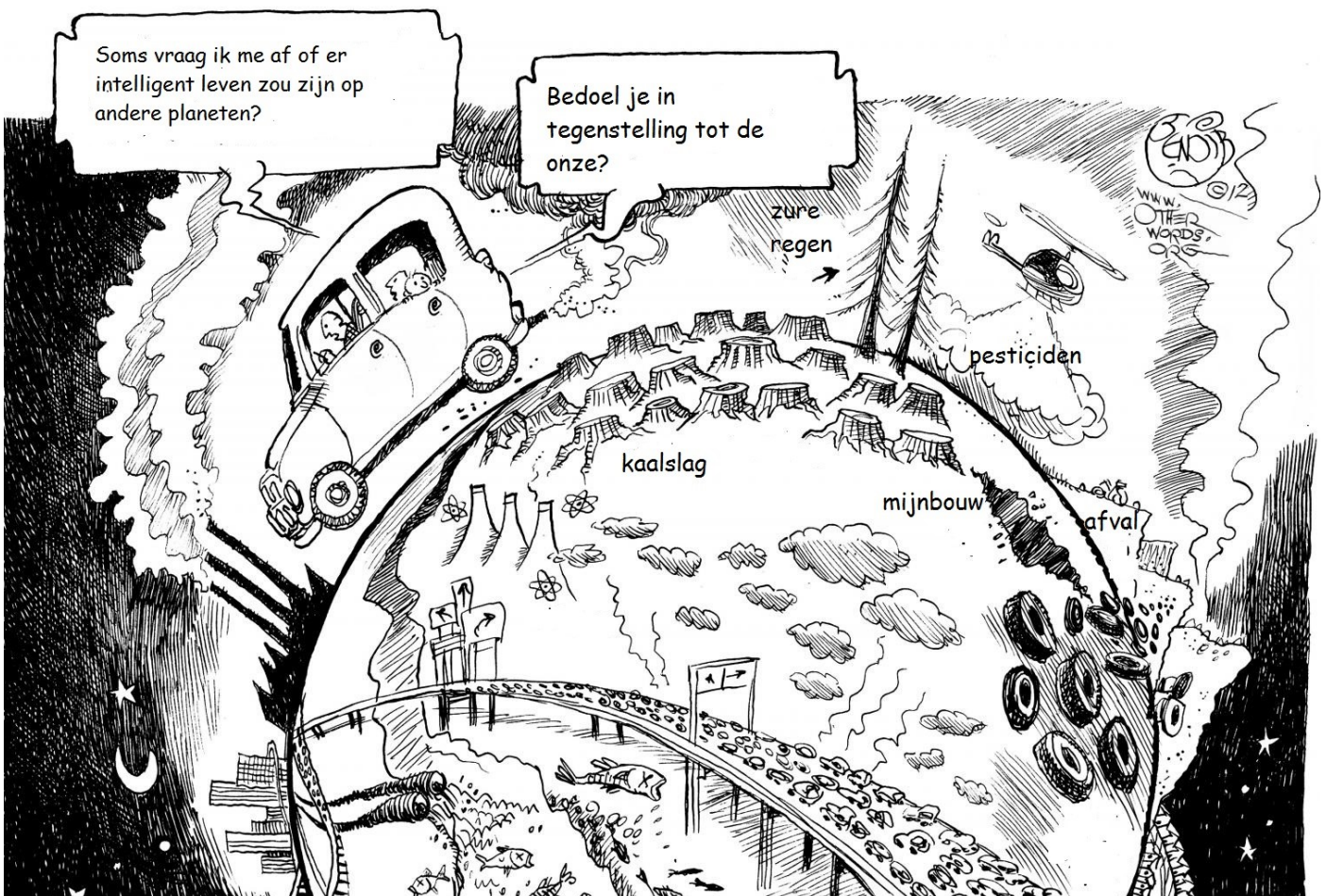

Gerechten van bij ons: “Chinese wolhandkrab’ gekookt in Dijlewater.

De nieuwe wilden zijn aangekomen!

Na de zwoele zomermaanden waarin we in verdacht droge omstandigheden onze maaiwerkzaamheden konden uitvoeren, in de volle zon appels plukten en peren stoofden, kregen we het in de herfst zwaar te verduren. Niet alleen bleken 10 kleine negertjes de veiligheidsdiensten volledig belachelijk te kunnen maken, maar als klap op de vuurpijl viel een derde van ons personeelsbestand uit (de boot) met een zichzelf regenererende hernia. Roberto zijn bekken was gekanteld waardoor teen been langer was geworden dan tander. Zoals dokter Hippocrates ons zegt "Ge maakt e wa mee!" Terwijl onze confrater in zijne zetel plat op de buik moest blijven liggen en zijn vriendin om gulp roepen (in de volksmond: settelen), ploegden wij op het terrein met de twee overgebleven musketiers gewoon voort. Roberto voelde zich schuldig dat hij ons in de steek liet maar wij lieten ondertussen geen steken vallen en hielden de scheve schuit recht overeind. Iemand moet het doen. We zijn nu éénmaal de dappersten onder de Galliërs. Zoals Marcel altijd zegt "Arbeid adelt!" Ze zijn weer bijeen en ze geven er weer een goei lap op. Wij gaan na het zware zwoegen ook wel eens op de lappen en als we te moe zijn, lezen we een boekje zoals de warme aanrader "Dit is mijn hof" van Chris De Stoop. Mijn korte recensie: Omdat men respect moet verdienen maar velen liever geld. Het doorgaans neutrale deel van de publieke opinie is zich zo stilaan smurfs aan het ergeren aan de nieuwe wilden, de getuigen van Vera! Les nouveaux sauvages sont arrivés près de chez vous. Het valt ook moeilijk uit te leggen

aan Jean Casquette dat bomen die voor de groen vroeger heilig waren nu massaal door hen zelf tegen de vlakte worden gelegd. Zoals Chris terecht opmerkt "Natuur heeft zijn modegrillen: Bomen zijn uit, moeras is in." Maar goed, er is gezegd: er komen andere tijden. De Doode Bemde herleeft meer dan ooit. De doortocht van Aquafini zorgde voor een heuse corridor doorheen het landschap. Deze zomer was het zo droog dat het leek of er een brandgang was gecreëerd om de inwoners van Sint-Joris-Weert te behoeden wanneer de vlam in het riet zou slaan. Gelukkig zal deze leemte dra worden overwoekerd door ruigtekruiden zodoende dat er een nieuwe wildernis zal ontstaan. Het gaat hier om een natuurlijke wildernis, die niet op de computer in Brussel werd voorgeprogrammeerd en met Europese streefcijfers overladen, maar die gewoon zijn eigen gangetje mag gaan. Het goede nieuws is wel dat we nu alvast enkele beken zullen kunnen ruimen zonder dat de doordrenkte maandverbanden en ander sanitair fraais ons tegemoet drijven. Als we de infoborden mogen geloven zal de natuur zich nu herstellen en zullen er binnenkort zelfs ijsvogels en levendbarende hagedissen te zien zijn! Ja, hallo! Ook de VLM wou zich niet laten kennen en werkte mee aan de techniek van de verschroeiende aarde. Het nagelaten doodse tafereel begint aardig te vergroenen. Vooral de opscheut van jonge wilgjes baart de voltallige terreinploeg enige vooruitziende zorgen. Een rietveld met wilgen is als stoofvlees zonder vlees. En een stoof kunt ge niet opeten. Maar goed, wilgen zijn tegenwoordig hip en ieder klein kind

Tijdlingen

2/3 terreinploeg

waant zich een kunstenaar. Wat is kunst? Deze kunstwerkjes beginnen zo na verloop van tijd toch hun eigen leven te leiden. In deze hete zomer vonden grote omvormingen plaats. De VLM hield zich bezig met putten te dichten en er ter compensatie ergens anders te graven. In den oude tijd was dit het voorrecht van de PTT (Putje graven, Tentje zetten, Tukske doen) maar nu kwamen zelfs de kleine zelfstandigen om 5 na 12 langs om poelen te openen en dichten. De afwerking zal in stijl gebeuren en daarvoor zullen wij gewapend met beton ten strijde trekken. Ons geheime wapen is waterplug en daarmee dichten we alle lekken, zelfs de Dijle als het moet. Daarvoor zijn een behoorlijke dosis creatief verstand en vooral genoeg droge humor van doen. Het was in november zo droog dat we in bloot bovenlijf aan het werken waren terwijl de koekoeksbloemen en de ratelaar volop bloeiden. Bij een nachtelijke bijeenkomst in mijn wijk vroeg de 75-jarige blues brother Pierre mij wat ik daar nu van vond van dat weer, want in zijne tijd toen hadden ze zo'n novembers niet. Ik zei dat ik dat raar maar waar vond. In mijn vrijerlijke dichtheid vond ik het dan ook noodzakelijk daar een weerspreuk van te maken want na lang zoeken, vond ik daar in de annalen niets van terug. "Als midden november de koekoeksbloemen bloeien, laat het gras dan maar groeien." Want door de grote droogte was de tweede maaibeurt een maat van bijna niets, ons haar groeit nog rapper. Buiten echte koekoeksbloemen deden we nog enkele waarnemingen. Het uitroeiingsbeleid van de Japanse duizendknoop begint stilaan zijn vruchten af te werpen en hij trekt zich steeds verder terug zelfs tot in de dakgoten (zie foto). De zwijntjes wroeten ondertussen lustig ons peloezekes voort om en we zagen voor teerst mini-pootafdrukjes die we toeschrijven aan wat men in de volksmond noemt: de pijamakes! Onze bron vermeldde dat er in Limburg genetisch onderzoek werd gedaan bij de zwijntjes en deze bleken totaal geen overeenkomst te vertonen met die uit de buurlanden. Hier ging het uitzettingsbeleid gewoon verder: de fazanten maken weer veel te hard van hun oren als de maïs te lang op zich laat wachten en de vetgemeste lamme eendjes worden weer aan flarden geschoten. Jacht is en blijft natuurbeheer. Voorts zagen we twee jonge hermelijnen speels op zoek naar een nieuw territorium. We kregen ook de melding

Japanse duizendknoop in dakgoot.

van een overdag doorgaans nuchtere rattenvanger dat hij een otter op zijne rug had zien zwemmen op de Dijle. Ook vertoefde er enige tijd een visarend in de regio. Hij bleek zelfs een (wellicht reeds gestorven) bever in beslag te hebben genomen voor tinbo er mee weg was. Ze zeggen wel dat dat voor wetenschappelijk onderzoek is maar ge wilt echt niet weten wat boskabouters over de middag allemaal naar binnen spelen. Volgens kenners is het nu wachten op het eerste arendsnest want naar het schijnt zijn de eitjes heel lekker. Volgens de Chinese volksgeneeskunde is het tevens het beste medicijn tegen rugklachten. Maar er was ook een heel bijzondere waarneming, die we vooralsnog als top secret hebben geclassificeerd en waarvoor u uw abonnement dus nog met een jaar dient te verlengen. Wij moeten het nog doen met de oude marketingtechnieken want we worden vooralsnog niet gesponsord door de maffia. Onder ons gezegd en gezwegen volgt hier al een voorsmaakje: de laatste maanden zijn er opvallend vele jonge reetjes dood teruggevonden in de regio. Dit deed ons voor een keer nadenken want wij vroegen ons af wie de moordenaar is. Het zou hier natuurlijk kunnen gaan om een (ver)wilde(rde) hond die we de anonieme naam Jimmy gaven maar daar is de overgrote meerderheid der terreinploeg toch nog zo zeker niet van. Wij zijn van de vooringenomen stellige overtuiging dat er een echte predator in onze contreien actief is. Wij voelen dat aan ons water en wij hebben daar enorm veel voeling mee want we staan wel heel vaak in het water.

De dolle bende wenst u een zalig Pasen en dankt u met bloemen!

Lekkere

Doode

Bemde

23

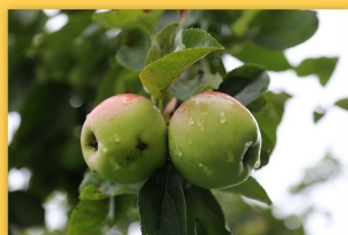
sept.

2015

De plukploeg; drijfna!

De appelpluk in de boomgaard in Neerijse

Het voorjaar was mild, de zomer gunstig, de natuur gul

13 natuurliefhebbers slagen voor opleiding natuurgids!

Onlangs ontvingen 13 cursisten, die opleiding volgden in Leuven, het diploma natuurgids. Zij kunnen groepen mee op sleeptouw nemen in de mooie natuur van Leuven en omstreken!

De opleiding bestond uit een 30-tal activiteiten en werd georganiseerd door Natuurpunt CVN i.s.m. Vrienden van Heverleebos en Meerdaalwoud vzw. Een jaar lang werden de natuurliefhebbers ondergedompeld in de wereld van natuur en milieu in al zijn facetten: planten, dieren, ecologie, landschappen en nog zoveel meer. Naast inhoudelijke kennis, leerden ze hoe je die kennis en je enthousiasme voor de natuur kan overbrengen naar groepen. Het gidsen van een wandeling, het succesvol afronden van een terreinstudie en een evaluatiegesprek vormden het slot van deze boeiende opleiding.

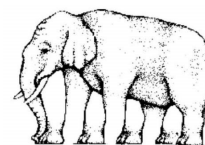

Proficiat aan alle afgestudeerde natuurgidsen

Vrienden van Heverleebos en Meerdaalwoud vzw wenst enkele zeer trouwe medewerkers te bedanken voor hun jarenlange, vrijwillige inzet voor de vereniging. We bedanken Sylvain Vandenhoeck die besloten heeft om de raad van bestuur van VHM te verlaten. We bedanken Louis De Smet die gedurende vele jaren de werkgroep natuurgidsen heeft geleid en nu de fakkel doorgeeft aan Hugo Dehennin. Louis blijft wel actief lid van de werkgroep. We bedanken ook Koen Trappeniers die de VHM website ontwierp en jarenlang opvolgde.

We verwelkomen graag de nieuwe statutaire leden Greet Sienap en Bernadette Naets. Greet zal voortaan ook deel uitmaken van de Raad van Bestuur van de vereniging.

BOODSCHAP VAN ALGEMEEN NUT:

Veelpotige vrijwilligers voor het opdienen, afruimen, afwassen... tijdens de **kaas- en spaghettiavond** ten voordele van de Doode Bemde op **zaterdag 27 februari 2016** vanaf 17 uur in zaal De Roosenberg in Oud-Heverlee. Ook voor de opbouw en opkuis zoeken we helpende handen. Geïnteresseerden mogen contact opnemen met het infocentrum.

T: 016 23 05 58

E: infocentrum@vhm.be

Hoe loofbomen herkennen in de winter. (deel2)

In de vorige Speurneuzen gingen we op zoek naar winterse bomen met vruchten of katjes. Als die er niet zijn, zullen we ons behelpen met de knoppen.

Naast kleur, vorm en plaats op de twijg zijn ook de schubben belangrijk. De knoppen zijn beschermd door schubben. Het aantal schubben is een hint naar de boomsoort. Bomen met maximum drie schubben zijn *wilg*, *linde* en *tamme kastanje*. De overige bomen hebben meer dan 3 knopschubben. Het zijn *wilde kastanje*, *haagbeuk*, *beuk*, *eik*, *esdoorn*, *populier* en *olm*.

3. Knoppen met weinig schubben.

6. Wilg

De knoppen hebben slechts 1 enkele kapvormige schub. Ze zijn klein en aanliggend en staan verspreid op de twijg.

Wilgen vormen ook katjes. Die komen pas na de winter. Zij zijn de lenteboden. Uit de bloemknoppen ontluiken zilveren donzige ballonnetjes.

Daaruit groeien gele (mannelijke) of groene (vrouwelijke) katjes. Op een boom staan uitsluitend gele katjes (het is een mannelijke boom) of uitsluitend witte katjes (het is een vrouwelijke boom). *Wilg* is dus een tweehuizige plant.

Ook bij rijpheid blijven de vrouwelijke katjes groen.

Gebruik.

Wilgen staan altijd op drassige bodem: daar willen andere bomen niet groeien. Ze helpen om de weiden wat droger te maken.

NOG IETS...

Alhoewel hij een windbloeiër is, krijgt de *wilg* toch bezoek van de honingbij. Windbloeiërs maken geen nectar aan. Bloemen met nectar komen later, als het wat warmer weer is. Bijtjes die zich laten verschalken door een vroege lentedag, stillen hun honger met het overvloedige stuifmeel van de wilg.

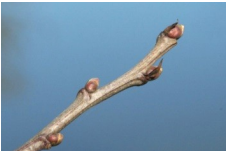

Knotwilgen zijn geen boomsoort. Ze krijgen hun speciale vorm door het systematisch snoeien van de kruin juist boven de stam. De twijgen heeft men nodig voor vlechtwerk van de mandenmakers.

Het kauwen van wilgenblaadjes heeft het effect van een aspirientje slikken. Het salicine in de blaadjes is de werkzame stof van het aspirientje.

 	<h2 style="text-align: center;">7. Linde</h2> <p>De knop is samengedrukt en heeft slechts 2 of 3 schubben. Die zijn ongelijk van grootte waardoor de punt van de knop niet in het midden staat. De kleur is groen tot roodbruin en glanzend. De afstaande knoppen staan verspreid op de twijg.</p> <p>Aan de voet van de stam vindt men dikwijls opslag van vele waterscheuten. De boom lijkt wel midden een struik te staan.</p> <p>Gebruik: 1) <i>Lindenhout is zacht, laat zich goed polijsten en splijt niet. Ideaal materiaal voor houtsnijwerk. Veel middeleeuwse beelden in onze musea zijn uit lindenhout vervaardigd.</i> 2) <i>Linde met zijn hartvormig blad staat symbool voor vrijheid en liefde.</i></p>
---	---

NOG IETS...

De hertog van Arenberg hield van "groene kamers". Een "linderonde" in het bos is een schaduwrijke plaats waar het goed vertoeven is.

 	<h2 style="text-align: center;">8. Tamme Kastanje</h2> <p>De roodbruine knoppen hebben slechts 2 tot 3 goed zichtbare schubben. De zijknoppen zijn eerder klein voor zo een grote boom. De eindknop is wel merkbaar groter. Elke zijknop is ondersteund door een rib die langs de twijg naar beneden loopt.</p> <p>Bij jonge bomen is de schors groen. Oudere bomen hebben een donkere schors met lange groeven, die mooi recht naast elkaar lopen.</p> <p>Weetje: <i>Het hout splijt gemakkelijk en laat zich daardoor gemakkelijk verwerken tot paaltjes voor buitenafsluitingen.</i></p>
---	---

NOG IETS...

Kastanje evenals de plataan zijn ingevoerd door de Romeinen.

4. Knoppen met meer dan drie schubben.

  	<h2 style="text-align: center;">9. Wilde kastanje</h2> <p>De dikke rood-bruine knoppen zijn kleverig en hebben meer dan 4 schubben. Ze staan kruisgewijs tegenoverstaand op de twijg.</p> <p>Onder de knop staat het bladlitteken. Dit ontstaat als het blad in de herfst afbreekt. Het lijkt op een hoefijzer met "nagelgaten" erbij! Is het daarom dat <i>wilde kastanje</i> ook <i>paardenkastanje</i> genoemd wordt?</p> <p>De stam heeft een roestbruine schors die in plakken loslaat. De groeven in de schors zijn dikwijls spiraalvormig gedraaid. Aan de voet van de boom staan vaak steunlijsten.</p> <p>Weetje: <i>Wilde kastanjes zijn niet lekker om te eten. Toch niet voor mensen. Paarden lusten ze wel. Is dat een andere verklaring voor de naam "paardenkastanje" ?</i></p>
---	--

NOG IETS...

De *wilde kastanje* wordt veel aangeplant als laan-boom.

Activiteiten

Deelnemingsvoorwaarden :

VHM-leden nemen gratis deel aan de ledenactiviteiten.

Alleen als het speciaal vermeld is, betalen leden bijvoorbeeld reiskosten. In voorkomend geval betalen niet-leden meer dan leden.

Niet-VHM-leden betalen per activiteit € 1 per volwassene bij de start van de activiteit.

Hebt u nog vragen of wenst u nog meer informatie :
contacteer ons infocentrum : 016/23 05 58 of
infocentrum@vhm.be

Het infocentrum is open elke werkdag van 9 uur tot 17 uur.

JANUARI 2016

Zondag 17 januari om 10 uur

Werkdag Doode Bemde: bomen afruimen aan de Kliniekvijvers vlakbij kijkhut 'De Roerdomp'
Samenkomen: Parking Reigersstraat in Sint-Joris-Weert
Voor de laatkomers: volg de pijlen "werkdag Doode Bemde"

Zondag 17 januari om 14 uur

Multifunctioneel bosbeheer in het Meerdaalwoud
o.l.v. Luc Dekeyser & Ernst Gülcher
Samenkomen: Weertsedreef in Haasrode (vanuit Leuven parking links na de voetgangersbrug op de Naamsesteenweg)

Het Meerdaalwoud, een prachtig bos waar velen thuis zijn en waar van alles samenkomt. We nemen je mee op een tocht langs oude dreven en door nieuwe reservaten om te ontdekken hoe één van Vlaanderens grootste bosgebieden vandaag beheerd wordt met als doel alles wat groeit en bloeit en 'van-hier' is te behouden en te herstellen. Daarnaast bezoeken we enkele erfgoedsites zoals de Tomberg en vertellen we hoe een doordacht bosbeheer gekoppeld wordt aan de enorme behoefte aan recreatie en sociaal vertier. Zorg voor waterdichte kleding en schoeisel want het kan drassig zijn. Rond 17.00 uur zijn we zeker terug.

Woensdag 20 januari om 20 uur

Voordracht: Het Meerdaalwoud, Europese topnatuur. door Bart Meuleman en Jo Hendriks, Agentschap voor Natuur en Bos
Samenkomen: Raadzaal deelgemeentehuis, Waversebaan 66 in Heverlee
(organisatie: RLD, CVN, VHM, Stad Leuven en Provincie Vlaams-Brabant)

Waar elders in Vlaanderen vind je zo'n mooie oeroude bossen als het Heverleebos en het Meerdaalwoud? Dit grote boscomplex is door de eeuwen heen altijd zeer zorgvuldig beheerd. Waar het vroeger echter vooral om de bomen en hun houtopbrengst ging, staat nu de natuurontwikkeling op de eerste plaats. En dat lukt

aardig. De terugkeer van de zwarte specht en het everzwijn bewijzen dat. Binnenkort ook weer de boommarter en de das? Kom alles te weten over de plannen van het Agentschap voor Natuur en Bos (Vlaamse overheid) voor de toekomst van ons prachtige Meerdaalwoud.

Zondag 24 januari om 14 uur

Erfgoedwandeling o.l.v. Germaine Heeren

Samenkomen: oud gemeentehuis, Gemeentehuisstraat 11, Everberg

Openbaar vervoer: bus 651 en 351 - vertrek station Leuven 13.02 en 13.25 – halte kerk Everberg: 13.23 en 13.51.

Vandaar 3 minuten te voet.

Parking: rechtover gemeentehuis

Everberg en Kortenberg hebben enkele zeldzame troeven: weelderig groen, statige oude bomen, parken en bossen en een schat aan bouwkundig erfgoed. Wij gaan samen op verkenning: minimum 3 uur -7-8 km.

Maandag 25 januari om 14 uur

Seniorenwandeling: Parkjeswandeling o.l.v. Yvette Toison

Samenkomen: Stadhuis op de Grote Markt in Leuven

In Leuven moet je al goed zoeken om parkjes te vinden waar geen studenten rondlopen, maar ze bestaan! Zo is er de museumtuin en wat verder de Erasmustuin. Midden in het groen staat het kloppend hart van de faculteit Letteren. Tuin de Walque is een klein, ingesloten park aan de A. Nobelstraat. En de voormalige sigarenfabriek van Vander Elst werd omgetoverd tot de 'Zeven Tuinen'.

Zondag 31 januari om 10 uur

Werkdag Doode Bemde: bomen afruimen aan de

Kliniekvijvers vlakbij kijkhut 'De Roerdomp'

Samenkomen: Parking Reigersstraat in Sint-Joris-Weert

Voor de laatkomers: volg de pijlen "werkdag Doode Bemde"

Zondag 31 januari om 14 uur

De Dijle van Waver tot Werchter o.l.v. Ernst Gülcher

Samenkomen: parking Loonbeek (tegenover kasteel), Sint-Jansbergsteenweg

We vertrekken vanaf de kleine parking aan het Kasteel van Loonbeek en de watermolen die daar staat aan het riviertje de IJse (de weg van Neerijse naar Huldenberg). De watermolen wordt grondig gerestaureerd en zou binnenkort weer helemaal moeten werken. Vandaar gaan we omhoog het Margijsbos in. Dat bos is van hetzelfde type als het Rodebos maar is privé en wat minder in natuurbeheer. Het zit vol met mooie dreven, holle wegen en merkwaardige bomen en daar gaan we flink van genieten tot we boven op het plateau komen met prachtige vergezichten op de Dijlevallei. Via de rand van het bos dalen we langs een heel mooie steile holle weg terug af naar de rivier en volgen de meanders tot aan het vertrekpunt. Voordat we daar aankomen passeren we nog het heel mooi nieuw aangelegde Bertelsheidebos waar je in het najaar fruit mag plukken. Honden aan de lijn mogen mee. Kinderen uiteraard ook als ze flink willen en kunnen wandelen en graag voorop lopen om de sporen van dieren te ontdekken.

FEBRUARI

Zondag 6 februari om 14 uur

Op zoek naar de bever o.l.v. Marc Hamerlynck

Samenkomen: Etang de Pérot, Rue Georges Pensis in Pérot

Sinds 1848 waren de laatste bevers in België uitgeroeid. Deze sympathieke diertjes hadden een mooie waterdichte pels en castoreum, waaruit parfum en medicatie kon gehaald worden. Een grotere bevolkingsdruk en de behoefte aan industriële gronden bleken voldoende om hen bij ons uit te roeien. Pas rond het jaar 2000 werden zij opnieuw (illegaal) bij ons ingevoerd. Eindelijk het begin van een nieuwe succesverhaal voor deze slimme planteneters?

Zondag 14 februari om 10 uur

Werkdag Doode Bemde: bomen afruimen aan de Langerodevijver

Samenkomen: Ingang van de Langerodevijver langs de Langerodestraat (N253) recht tegenover het kruispunt met Struikenbos. Er is parkeermogelijkheid langsheen Struikenbos, een sterk hellende straat.

Voor de laatkomers: volg de pijlen "werkdag Doode Bemde"

Zondag 14 februari om 14 uur

Vierseizoenenwandeling: De Tomberg in Meerdaalwoud o.l.v. Hugo Dehennin

Samenkomen: parking aan het kruispunt

Naamssteenweg - Weertsedreef in Haasrode (als je richting Namen rijdt rechts net voorbij de houten brug, maar er kan ook aan de linkerkant van de steenweg geparkeerd worden. Daar is meer plaats!)

Deze ongeveer 6 km lange wandeling brengt ons langs een aantal historische en prehistorische plekken: een nederzetting uit de steentijd, een (verdwenen) woudrechtbank, een stuk Romeinse heerbaan, springputten... En dit alles in één van de mooiste stukjes Meerdaalwoud. Redenen genoeg om er een romantische valentijnswandeling van te maken? Af en toe moet er wat geklommen worden en op sommige plekken kan het modderig zijn.

Woensdag 17 februari om 20 uur

Voordracht: Het klimaat verandert. Hoe reageren dieren? door Hans Van Dyck

Samenkomen: Raadzaal deelgemeentehuis, Waversebaan 66 in Heverlee (organisatie: RLD, CVN, VHM, Stad Leuven en Provincie Vlaams-Brabant)

Het klimaat verandert. De reacties van dieren en planten blijven niet uit. Temperatuur en neerslag zijn immers bepalende factoren voor de verspreiding en talrijkheid van soorten. Wat maakt dat sommige soorten vlotte klimaatvolgers zijn, terwijl andere soorten serieus in nesten zitten? Wat verandert er voor wilde dieren, en is dat erg? Gedragsbioloog Hans Van Dyck gaat in op deze en andere vragen en kijkt naar de klimaatproblemen doorheen een beestige bril.

Zaterdag 27 februari vanaf 17 uur

Kaas- en Spaghettivond ten voordele van De Doode Bemde

Samenkomen: Zaal Roosenberg, M. Noëstraat in Oud-Heverlee

Reservaties via www.vhm.be // infocentrum@vhm.be // 016/23.05.58

Zondag 28 februari om 8.30 uur

Hoge Venentocht

Samenkomen: Parking Bodart in Leuven

Zie blz 19 in deze Tijdingen

Zondag 28 februari om 14 uur

De Dijle van Waver tot Werchter: De Laan o.l.v. Ernst Gülcher

Samenkomen: Kerk, Sint-Agathastraat 1, Sint-Agatha-Rode

In het kader van ons tweejaar-programma 'De Dijle van Waver tot Werchter' ontdekken we het prachtige traject langs het riviertje de Laan. We volgen het riviertje stroomopwaarts langs de schapen in de weiden en de beverdammen over de rivier. We passeren de recent aangelegde hoogstamboomgaard en daarna komen we onderlangs het Rodebos bij de Watermolen in Terlanen. Vandaar moeten we dan weer terug langs dezelfde weg of hoog door het bos (hangt van de tijd en moed af, indien nodig korten we de wandeling in). Om 17.00 uur zouden we moeten terug zijn.

Het pad kan erg drassig zijn, zorg graag voor watervast schoeisel. Kinderen mogen natuurlijk mee en honden ook aan de leiband.

Maandag 29 februari om 14 uur

Seniorenwandeling: Op zoek naar de bever o.l.v. Marc Hamerlynck

Samenkomen: Etang de Pécot, Rue Georges Pensis in Pécot

Sinds 1848 waren de laatste bevers in België uitgeroeid. Deze sympathieke diertjes hadden een mooie waterdichte pels en castoreum, waaruit parfum en medicatie kon gehaald worden. Een grotere bevolkingsdruk en de behoefte aan industriële gronden bleken voldoende om hen bij ons uit te roeien. Pas rond het jaar 2000 werden zij opnieuw (illegaal) bij ons ingevoerd. Eindelijk het begin van een nieuwe success story voor deze slimme planteneters?

(Ernst Gülcher)

MAART

Zondag 6 maart om 10 uur

Werkdag Doode Bemde: bomen afruimen aan de Langerodevijver

Samenkomen: Ingang van de Langerodevijver langs de Langerodestraat (N253) recht tegenover het kruispunt met Struikenbos. Er is parkeermogelijkheid langsheen Struikenbos, een sterk hellende straat.

Voor de laatkomers: volg de pijlen "werkdag Doode Bemde"

Zondag 6 maart om 14.30 uur

Ravijnwandeling aan de zuidrand van Meerdaalwoud o.l.v. Roel Verbeeke

Samenkomen: Cultureel centrum, Rue de Hamme-Mille, Place Tremontines in Nethen (200m van de kerk)

Wandeling op, door en onder de aarde en door de tijd. Interessante bodem, archeologie, geschiedenis, fauna en flora van een oeroud bosgedeelte. Geaccidenteerd terrein, stevige stapschoenen of laarzen noodzakelijk. Afstand: 5 tot 6 km. Einde voorzien uiterlijk om 17.30 uur.

Zondag 13 maart om 14.30 uur

Doode Bemde in de winter o.l.v. Marc Hamerlynck

Samenkomen: Kasteel van Neerijse, Lindenhofdreef in Neerijse

Hoe luguber de naam van deze wandeling ook klinkt (Doode Bemde slaat enkel op "onbruikbaarheid als landbouwgrond") heeft deze regio een enorm belang gekregen als natuurgebied voor vogels, amfibieën en zoogdieren, maar ook voor een resem planten struiken en bomen. Dit alles dankzij intens natuurbeheer door VHM.

Woensdag 16 maart om 20 uur

Voordracht: De vergroening van Leuven door Helen Defever (Stad Leuven) en Herman Devriese (UZ Leuven).

Samenkomen: Raadzaal deelgemeentehuis, Waversebaan 66 in Heverlee (organisatie: RLD, CVN, VHM, Stad Leuven en Provincie Vlaams-Brabant)

Welke dromen koestert de 'Werf 1001 bomen' in het kader van Leuven Klimaatneutraal? En hoe kan de stad die dromen omzetten in realisaties? Helen Defever licht toe hoe de afdeling Groenbeheer van de stad wil bijdragen aan een groener Leuven. Herman Devriese werpt een blik op de campus Gasthuisberg. We volgen de evolutie van de site en zien hoe men de expansie van de site in ecologische banen leidt. Hierbij kijkt hij niet alleen naar de verwezenlijkingen zoals groendaken en regenwaterbuffers. Hij gaat ook dieper in op de ontwikkeling van een verborgen groene parel op de campus: het Lemmenspark.

Zaterdag 19 maart om 9 uur

Boskuis Heverleebos

Samenkomen: Arboretum Heverleebos, Naamsesteenweg in Heverlee

(KV)

Zondag 20 maart om 10 uur

Werkdag Doode Bemde: bomen afruimen aan de Langerodevijver

Samenkomen: Ingang van de Langerodevijver langs de Langerodestraat (N253) recht tegenover het kruispunt met Struikenbos. Er is parkeermogelijkheid langsheen Struikenbos, een sterk hellende straat.

Voor de laatkomers: volg de pijlen "werkdag Doode Bemde"

Zondag 20 maart om 14.30 uur

Lente in Egenhovenbos o.l.v. Louis De Smet

Samenkomen: Kapeldreef P200F in Heverlee

Lente in Egenhovenbos, dat is op zoek gaan naar de sleutelbloemen, de eerste bosanemonen, de aronskelk en het muskuskruid. Dat is de eerste lentezangers beluisteren en misschien een ree verrassen. Kom mee genieten!

Maandag 28 maart om 14.30 uur

De Dijle van Waver tot Werchter: De Molenbeek in Bierbeek o.l.v. Hugo Dehennin

Samenkomen: Grote (beneden)parking CC De Borre, Speelpleinstraat 10 in Bierbeek

Langs een prachtige holle weg komen we bij een van de meest imponerende plekken van het Mollendaalbos, de Moemmedel. Daar ligt de bron van de Merenloop, een onooglijk bijriviertje van de Bierbeekse Molenbeek. De eigenlijke bron van die Molenbeek ligt in een Mollendaals natuurreservaatje met een merkwaardige geologische voorgeschiedenis. We volgen dan verder de loop van deze als 'mysterieus' omschreven Mollendaalbeek tot in het centrum van Bierbeek. Heeft er hier ooit bier in de beek gevloeid? Deze wandeling is een kleine 7 km lang.

APRIL

Zondag 3 april om 14.30 uur

De Kanseliersdreef en omgeving o.l.v. Ernst Gülcher

Samenkomen: Warandeparking aan kruising Kromme Dreef / Naamssesteenweg

Het zuiden van het Meerdaalwoud kleurt in het voorjaar geel en wit met tapijten van voorjaarsbloeiers. Wandel mee langs de mooiste dreef van het woud, de Kanseliersdreef; de dikste boom, dat is de dikke eik; de diepste put, de prehistorische depressie aan de Eleonoradreef en het mooiste bosreservaat met de naam Pruikenmakers. We ronden af aan de grootste en de laatste nog werkende zandgroeve. Kinderen mogen natuurlijk mee (maar buggies beter niet). Honden aan de leiband.

Dinsdag 5 april om 18.30 uur

Florawandeling: inventarisatie van holle wegen o.l.v. Piet De Becker en Rik Lenaert

Samenkomen: Kerk van Korbeek-Dijle

Meer info: zie blz 20 in deze Tijdingen

Zondag 10 april om 14.30 uur

Het Rodebos: op zoek naar de daslook o.l.v. Ernst Gülcher

Samenkomen: Parking Rodebos, Leuvensebaan in Sint-Agatha-Rode (tegenover huisnummer 168A)

Het Rodebos tussen Sint-Agatha-Rode en Ottenburg ruikt

in het voorjaar naar de daslook die daar massaal groeit en bloeit. Maar ook op andere vlakken is dit echt een niet te missen ontdekkingstocht met heide, bronnen, mooie valleien, het riviertje de Laan, steile hellingen, schapen, een watermolen en niet te vergeten alle mogelijke soorten bomen en struiken van-bij-ons. Kinderen mogen allemaal mee. Honden aan de leiband.

Zondag 17 april om 14.30 uur

Panoramawandeling o.l.v. Yvette Toison

Samenkomen: Sint-Jacobsplein aan de kerk in Leuven

We vertrekken aan de Sint-Jacobskerk (een van de overgebleven Leuvense stadswonderen) en wandelen via enkele merkwaardige parken, nieuwbouwoonerven en pittoreske straatjes omhoog naar de Remyvest en de Luibank. Via de Brusselse Poort naar de Mechelse Vest: aan de Wijnpers is het genieten van een panoramisch zicht op de vele torens en historische gebouwen van de stad.

Weer afdalen doen we via enkele gezellige, groene en autoluwe straatjes. Een merkwaardig en minder gekend stukje van de stad, hou rekening met een beetje klimwerk, en geniet van de vele mooie steegjes en straatjes waar de bewoners hun voor-, achter- en binnentuintjes koesteren.

Dinsdag 19 april om 18.30 uur

Florawandeling: inventarisatie van holle wegen o.l.v. Piet De Becker en Rik Lenaert

Samenkomen: Kerk van Korbeek-Dijle

Meer info: zie blz 20 in deze Tijdingen

Zondag 24 april om 14.30 uur

De Dijle van Waver tot Werchter: naar de bron van de Molenbeek in Pellenberg o.l.v. Hugo Dehennin

Samenkomen: parking kasteel De Maurissens (Lucinaparking), Weligerveld 6 in Pellenberg

Deze wandeling voert ons doorheen het natuurreservaat Langenbos-Koebos, waar naast een uitzonderlijke flora ook imposant werk van de bever te bewonderen valt. Door de velden wandelen we naar de Herendaalhoeve. In een diep, ontoegankelijk kloofdal met de toepasselijke naam De Hel, ontspringt daar de meest noordelijke arm van de Molenbeek. Vanaf Herendaal gaat het bergaf, o.a. langs een stukje bos met een respectabele voorgeschiedenis. Deze wandeling is ongeveer 6 km lang en er moet af en toe geklommen worden, ook op iets minder gemakkelijke bospaden.

Zondag 24 april

Erfgoeddag – Rituelen

Meer info op www.erfgoeddag.be

Maandag 25 april om 14.30 uur

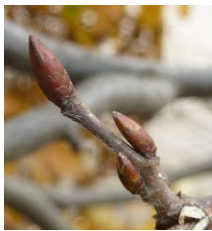
Seniorenwandeling: Lentewandeling in Bertembos o.l.v.

Marc Hamerlyncx

Samenkomen: Toverbergstraat (tegenover Avia tankstation) in Veltem-Beisem

In de lente eventjes ontspannen in een bos tussen de lentebloeiers en het jonge groen, maar ook uitkijken naar de rode mieren met hun talrijke zuidoost gerichte mierennesten in volle activiteit. We zakken af naar de 'hoge beek', die voorheen de 'wolvengracht' genoemd werd (in afwachting van de terugkeer van wolven die wellicht binnenkort de Duits - Belgische grens terug oversteken) en een bezoek aan een volautomatische splinternieuwe manège.

10. Haagbeuk

De knoppen zijn bruin, puntig en binnenwaarts gekromd. Ze zijn aanliggend en staan op de twijg spiraalvormig ingeplant.

De knoppen zijn max. 1 cm lang en breken gemakkelijk af als men met de duim tegen de top drukt. Beukenknoppen doen dat niet en zijn wel 2 cm lang.

De stam is niet rolrond en de dunne schors voelt glad aan. Bij *beuk* is de stam wel rolrond en is de schors ruw als schuurpapier.

Gebruik:

1) *Het hout is zo hard dat het gebruikt wordt voor houten hamers.*

2) *De haagbeuk laat zich goed snoeien en de jonge twijgen houden de bladeren vast tot na de winter. Haagbeuk is daarom een goede haagplant die ook 's winters dicht blijft.*

NOG IETS...

Bij *haagbeuk* verschijnt het nieuw groen reeds in april. Dit is één maand vroeger dan *beuk*.

11. Beuk

De *beuk* heeft lange, spitse, lichtbruine knoppen. Ze zijn tot 2 cm lang en het dikst in het midden. Ze zijn gesteeld, afstaand en verspreid over de tak.

De stam is mooi rolrond en grijs van kleur. De schors voelt zo ruw aan als schuurpapier.

Weetje:

Beukenhout is iets rozig van kleur, zeer hard en splintert niet. Daardoor is het veilig te gebruiken als speelgoed of snijplank in de keuken.

NOG IETS...

Jonge bladeren van *beuk* zijn lekker om te eten. Meng ze maar met salade.

12. Eik

De eindknop staat in een bundel van minstens 3 bruine zijknoppen. De andere knoppen zitten apart en verspreid over de tak. De schubben bedekken elkaar dakpansgewijs.

De schors op de stam heeft diepe verticale groeven met een grillig patroon. Dit geeft de eik een stoer uitzicht.

Weetje:

In de bouw verkiest men eikenhout om zijn sterkte. De schrijnwerker verkiest het hout om zijn mooie kleur en de tekening van de nerven.

NOG IETS...

De *eik* is onder de bomen wat de leeuw is onder de dieren. Hij is de koning van het bos, symbool van kracht en sterkte.

De *eik* mag de gaai en de eekhoorn wel dankbaar zijn. Die brengen de eikels naar een geheime bewaarplaats. De vergeten voorraad is zo de geboorteplek van een jonge *eik*.

13. Esdoorn

Naast de eindknop staan twee kleine aanliggende zijknoppen. De knoppen lager op de twijg zijn tegenoverstaand.

De schors is grijsbruin en glad. Ze schilfert af in kleinere plakken.

Weetje:

Uit esdoorn hout maakt men sieraden en ook violen.

NOG IETS...

Verwar de *esdoorn* niet met de *plataan*. Beide hebben handvormige bladen en beide verliezen hun schors in plakken. De verschilpunten zijn: 1. de vruchten (*esdoorn* gevleugeld, *plataan* bolvormig), 2. de schors (*esdoorn* kleine plakken, grijze kleur; *plataan* grote plakken, grote bleke vlekken) en 3. de stand van knoppen (*esdoorn* tegenoverstaand; *plataan* verspreid).

De *esdoorn* is een geweldige bijenplant. De niet zo opvallende geelgroene bloemtrossen voorzien de honingbij zowel van nectar als van stuifmeel.

14. Populier

De grote spitse knoppen zijn kleverig. De zijknoppen zijn aanliggend maar buigen iets naar buiten.

De schors is zwart of grijs en heeft diepe groeven.

Weetje?

Het hout is niet zo sterk en wordt gebruikt voor kaasdozen, fruitkistjes en pallets.

NOG IETS...

De *populier* heeft als bloeiwijze katjes. Die verschijnen na de winter.

Het rijpe zaad valt vroeg in de lente als wit pluus naar beneden.

15. Olm

De knoppen staan op 2 rijen. Er zijn 2 soorten knoppen: de kleinere staan bovenaan de twijg en ontluiken tot bladeren, de dikkere knoppen staan onderaan de twijg en worden later bloemen.

De schors is niet zo ruw als die van eik. De groeven zijn minder diep en niet zo grillig van vorm.

Op de takken groeien soms "kurklijsten". Dit zijn plaatselijke lijnvormige aanwassen van de schors.

Heb je opgemerkt...

De bladknoppen zijn puntig en de bloemknoppen zijn rond.

NOG IETS...

Olm en *iep* zijn 2 namen voor dezelfde boom. Zou de boom van de adel zijn? Edellieden dragen ook een dubbele naam.

Uitzonderlijk geval : *Robinia pseudoacacia*.

In de winter vind je op *acacia* alleen doornen, geen vruchten, bloemen of knoppen. Laat in de winter, ja bijna lente, kun je de bottende knoppen ontdekken. *Acacia* heeft stekels; die staan twee aan twee op gelijke hoogte en middenin ontluikt er een knop.

Robinia pseudoacacia

De knoppen zijn nauwelijks zichtbaar. Pas bij het ontluiken vind je ze tussen de 2 stekels.

De grijze schors is diep gegroefd, maar de groeven zijn niet lijnvormig zoals bij de *eik*.

NOG IETS...

De tuinman Mr Robin bracht de plant rond 1600 uit Virginia (Noord-Amerika) naar Parijs en gaf er zijn naam aan. Omdat de boom geen echte *acacia* is, maar er wel op trekt, werd het *Robinia pseudoacacia*. De wetenschappelijke (Latijnse) naam is ook de Nederlandse.

Later verwilderde de boom en koloniseerde hij de bermen van de spoorwegen. Het wortelstel belet de erosie van de talud en de stekels houden indringers weg.

Uit de bloemen maken bijen honing en de mensen parfum.

Robinia is zo sterk als eik, maar niet zo duurzaam. Men teelt nu *robinia* ter vervanging van hout uit het regenwoud. Zo redt men de tropische bossen.

Met deze beschrijving van de bloemen, vruchten en knoppen kunnen we de familienaam van al onze inheemse loofbomen op naam brengen. Elke familie telt meestal meerdere soorten. Bijvoorbeeld: In de familie *eik* kennen we de soorten *wintereik*, *zomereik*, *amerikaanse eik*... Om de soorten te onderscheiden in dezelfde familie zoeken we naar verschillen in bijvoorbeeld bladvorm en bloeiwijze. Hier houden we ons aan de "families".

Wie in de winter een boom "ontdekt" heeft, zal die graag verder opvolgen in de volgende seizoenen. Het ganse jaar "valt er iets" - letterlijk en figuurlijk - te beleven onder een boom. In de lente, bij het openbreken van de knoppen, vallen de schubben, in de vroege zomer de uitgebloeide bloemen en in de herfst - voor de bladeren neerwarrelen - krijgen we de vruchten. Blijven kijken dus!

Boeken die meer vertellen over bomen:

De Bot: "Bomen en struikenboekje."

M. Van Miegroet: "Hoe bomen herkennen?"

(Foto: Kurt Beyers)

Beestig Bos

34ste educatief project 2015-2016

Home Vogelzang Heverlee

De Krulleaar't Wilsele juf Eva

GBS De Stip Linden juf Peggy

HHart Oud-Heverlee juf An

St-Jansschool Leuven L2B juf Ria

GBS De Stip Linden juf Evelien

St.-Pietersschool Korbeek-lo meester Jan

VRIENDEN VAN
HEVERLEEBOS EN
MEERDAALWOUD vzw

VLAAMS-
BRABANT

foto's : Steven Wouters

Verslag bosuitstap Het Toverpotlood in Hoeleden

Op donderdag 8 oktober 2015 stapten de leerlingen van het vijfde en zesde leerjaar van het Toverpotlood in Hoeleden fris en monter naar het voetbalplein in de Nieuwstraat. Daar stonden onze gidsen, Maria en Marc, ons op te wachten. Zij gidsten ons die voormiddag door het Schotsebos en de Velpevallei. Eerst kregen we uitleg over de Velpebeek en de aangelegde vistrap. Vervolgens trokken we het natuurgebied van de Velpevallei in. Het is een gebied van 80 ha groot, ingericht als wachtbekken.

In dit gebied grazen IJslandpaarden en hooglandrundersen. Wij hadden het geluk van de IJslandpaarden te kunnen zien. Ze volgden ons zelfs een hele tijd tijdens onze wandeling.

Bij de start van onze wandeling kregen we per twee een doosje met een blad en/of vrucht in of een stuk van een plant die in het bos voorkomt. We kregen ook een kaartje met een naam van een plant, boom of struik op. Iedereen mocht eens in de doosjes kijken en dan was het de bedoeling dat we goed rondkeken om de boom, struik of plant vanuit het doosje in het echt terug te vinden in het bos. Dit was zeer leuk om te doen en zorgde ervoor dat we goed geconcentreerd moesten blijven.

Onze gidsen wisten heel veel te vertellen en zorgden voor een leerrijke, aangename herfstwandeling doorheen een mooi stuk natuur in onze buurt.

Vijfde leerjaar Toverpotlood Hoeleden

Verslag projectweek 5 TNG De Wijnpers, Leuven

Op maandag 5 oktober 2015 vertrokken we voor een week naar de Dijlevallei. De projectweek had als doel ons onder te dompelen in de natuur. De gebieden die we bestudeerd hebben zijn de Doode Bemde, Meerdaalwoud en het Grootbroek.

De eerste dag begonnen we met een determinatie-opdracht in de Doode Bemde. Aan de hand van onze flora moesten we verschillende planten kunnen benoemen. Bij de ene plant ging dit al beter dan bij de andere. Na deze korte opwarming kregen we een rondleiding van natuurgids Jo Symons, voorzitter van Vrienden van Heverleebos en Meerdaalwoud vzw. Hij sprak vooral over de geschiedenis en de geografische kenmerken van de Dijlevallei.

Op dinsdag kregen we een rondleiding in het Meerdaalwoud van gepensioneerd boswachter Luc Dekeyser, die 37 jaar lang instond voor het beheer van deze gebieden. In het begin van de rondleiding stopten we al gauw bij een veteranboom, een beuk van 250 jaar oud en 4,15m omtrek. Het is wel niet de oudste boom van het gebied. Dat is een eik van 350 jaar oud. In de namiddag voerden we beheerwerken uit aan De Kluis. We verwijderden Japanse duizendknoop, Amerikaanse vogelkers,

Amerikaanse eik en tamme kastanje. De jonge planten hebben we verwijderd met een bosmaaier, de wat oudere planten hebben we omgezaagd. De Amerikaanse vogelkers lieten we liggen als sprokkelhout voor de scouts.

Woensdag voerden we samen met het zesde jaar TNG en de terreinploeg van de Doode Bemde beheerwerken uit in de Doode Bemde. We verwijderden wilgentakken, -scheuten en -wortels uit de grond om er voor te zorgen dat er geen wilgenbos meer kan ontstaan en om zo de groei van rietvelden te bevorderen. In de namiddag gingen we onder leiding van meneer Abts vogelspotten in het Grootbroek in Sint-Agatha-Rode.

Donderdag wandelden we een hele dag in het Mollendaalbos. Vrijdagochtend keerden we terug naar school en stelden we onze presentaties van deze projectweek voor aan onze leerkrachten en klasgenoten. Onze vermoeiende, maar zeer leerrijke week zat erop.

Marnic Luckermans, Arne Meeus, Matthias Rigá van 5 TNG De Wijnpers, Leuven

Verslag jaarlijkse “Algemene kennisquiz” Natuurpunt Herent Zaterdag 5 december 2015

Ook dit jaar, voor de vijfde maal op rij, op initiatief van Lut Moens, nam VHM deel aan de jaarlijkse quiz georganiseerd door Natuurpunt Herent ten voordele van het reservatenfonds.

Terwijl voorheen Germaine Heeren en Renilde Van de Moer al deelnamen, bestond ons team deze keer uit de familie Moens (Lut zelf, haar echtgenoot Eric en schoonzoon Bert), alsook Edwin Van Diest en Marc Hamerlynck. Elk jaar nemen tussen de 55 (dit jaar) en 65 ploegen van 5 deelnemers deel aan deze quiz en telkens klasseerde VHM zich in de top 10. We werden 2de in 2013, 4de in 2015, 6de in 2012, 7de in 2011 en 9de in 2014. Als je weet dat er elk jaar een paar “professionele” quizploegen deelnemen zijn we erg trots op ons resultaat.

Inhoudelijk waren de vragen opnieuw enorm gevarieerd: sport, film, aardrijkskunde, geschiedenis, chemie, cryptogrammen, literatuur, politiek, economie, mythologie, dictee, religie, natuur, zangers/muziek, maar ook lingeriemerken, fruitsoorten, en kennis van Europese bruggen waren het onderwerp van vragen die we te beantwoorden kregen. Er waren maximum 215 punten te behalen. “De bestwetters” (what’s in a name) behaalden de eerste plaats met 188 punten, “de kruidenpot” werd tweede met 171 punten, “2 pintjes” derde met 170 punten en VHM vierde met 169 punten. Hopelijk geeft dit andere VHM ploegen zin om het volgend jaar ook eens te proberen.

Marc Hamerlynck

WERF ‘1001 BOMEN’: Vind-ik-leuk ☺

Bij alle vormen van verbranding, maar vooral bij verbranding van fossiele brandstoffen, komt CO₂ vrij. Kooldioxide, CO₂, is één van de broeikasgassen die de temperatuur op aarde doet stijgen. Wetenschappers voorspellen dat de aarde tegen het einde van de eeuw tot 5° C warmer zal worden, als we nog meer broeikasgassen blijven produceren. Dat zal desastreuze gevolgen hebben voor de mensheid. De opwarming van de aarde beïnvloedt ook de natuur. Minder CO₂ is dus het sleutelwoord. Dit kan door de uitstoot te vermijden.

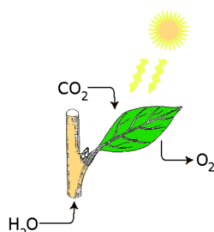
Anderzijds denkt men aan captatie van CO₂ in kooldioxidereservoirs. Bomen en groene planten onttrekken voor hun voedselproductie CO₂ uit de lucht. Bomen en bossen zijn dus de goedkoopste CO₂-reservoirs op aarde. Een hele goede reden om de bomen te sparen en er veel bij te planten, ook in verstedelijkte omgeving.

Dat is wat VHM, samen met LKN 2030, wil bereiken. We nodigen inwoners van Groot-Leuven uit om op het openbare terrein nieuwe bomen te laten aanplanten in samenwerking met de groendienst. Tijdens onze eerste boomplantacties in

Heverlee en Leuven kregen we talrijke suggesties. De groendienst heeft samen met de technische diensten van Leuven alle aanvragen nauwkeurig bekeken. Op 26 januari om 20.00 uur zullen alle aanvragers van Heverlee worden uitgenodigd in de voormalige raadzaal van het oude gemeentehuis (Waversebaan 66). Die avond komen we te weten welke locaties in aanmerking komen voor de aanplant en welke niet. Ondergrondse leidingen moeten gerespecteerd worden. Inwoners van Leuven centrum komen later aan de beurt.

Tijdens de Burgerklimaatop van de provincie Vlaams-Brabant (28 november) mocht ik als klimaatpionier onze boomplantactie extra in de verf zetten. Heel veel deelnemers, ook professionelen, gaven suggesties om ons verhaal van vergroening van de stad nog sterker te maken. Enkele foto's van fotograaf Lander Loeckx illustreren ons enthousiasme. Op de Klimaatmarkt werden die dag nog meer aanvragen door Leuvenaars gedaan.

Yvette Toison

(Foto: Lander Loeckx)

Power to the people

Samen voor het klimaat? Daar gaan wij voor!

Bij het ter perse gaan is de klimaattop in Parijs nog volop aan de gang en weten we nog niet of er een nieuw akkoord uit de bus zal komen. Voel jij je soms ook gefrustreerd bij de onmacht van onze politieke leiders om het nodige te doen om de klimaatopwarming een halt toe te roepen? Wij kunnen zelf het verschil maken! In deze nieuwe reeks geven we je elke Tijdingen stof tot nadenken en praktische tips om zelf actie te ondernemen.

Huidige situatie

De maatregelen die op de klimaattop beloofd worden, laten nog steeds een onomkeerbare opwarming van 2,7 °C toe, terwijl vandaag de dag, met **slechts 1 °C opwarming**, eilandbewoners al naar hoger gelegen gronden moeten verhuizen en een sterkere en hogere golfslag al onverbiddelijk aan de zeevering van duinen, koraalriffen en mangrovewouden vreet. Terwijl **vijf jaren aangehouden droogte** nu al miljoenen mensen van het land van hun voorouders verdrijft om te overleven. Waar moeten deze klimaatvluchtelingen naartoe?

Doe er iets aan!

We moeten niet op onze lauweren blijven rusten en denken dat de machthebbers van de wereld deze situatie gaan oplossen. We moeten zeker hopen dat zij de nodige maatregelen zullen treffen, maar we kunnen zelf ook het verschil maken. Wist je bijvoorbeeld dat de **vleesproductie 17% van de totale CO₂-uitstoot** voor haar rekening neemt? Dat is evenveel als alle verkeer samen en meer dan de moedwillig aangestoken branden in de tropische wouden in Indonesië en Amazonië waar dit jaar alleen al 6.000 km² onvervangbare bossen in de vlammen opgingen voor palmolieplantages.

Chili-sin-carne

Iedereen vegetariër ☺

Als iedereen plots vegetariër zou worden, zou dat natuurlijk prachtig zijn. Dan komen in ons land zelfs **60.000 ha aan akkergronden vrij** voor meer natuur en bos en besparen we massaal op onze CO₂-uitstoot. Zo moeilijk is het trouwens niet! Dat toonde ons vegetarisch medelid Kristien Vermaelen. Zij toverde tijdens de actie 'Dagen zonder vlees' elke dag een **kleurrijke veggemaaltijd** op tafel als antwoord op de haar vaak gestelde vraag: "Wat eet je dan wel nog?" en zette dit op haar Facebookpagina.

Goede gewoontes

Van carnivoor naar een strikt vegetarisch dieet is geen simpele omschakeling, maar je kunt klein beginnen. Wie het wat moeilijker heeft om zijn portie vlees te laten, kan **1 à 2 dagen per week zijn dierlijke eiwitten uit zijn menu schrappen** of alvast proberen wat minder grote porties vlees te eten. Daarna kun je je vleesconsumptie afbouwen. 'Donderdag Veggiedag' is bijvoorbeeld een prima alternatief van EVA vzw. En voor wie geen idee heeft wat klaar te maken, op de website www.eva.be vind je elke week een smakelijk nieuw recept. **Een dag zonder vlees is van alle klimaatmaatregelen de gemakkelijkste** en de krachtigste. Want zo verminder je je CO₂-uitstoot al snel met 100 kilo per jaar!

Germaine Heeren & Kristien Vermaelen

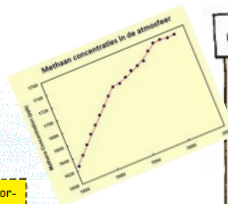
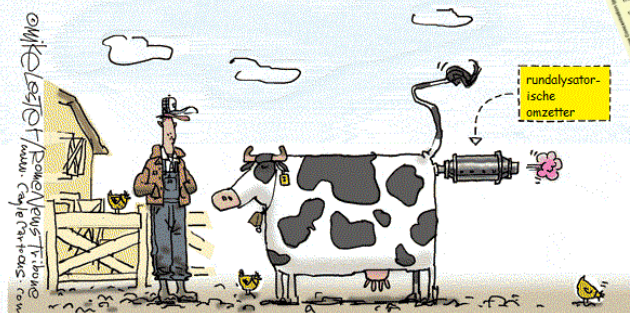

Quote:

"1 dag zonder vlees staat gelijk aan 100 kilo minder CO₂-uitstoot per jaar"

Wist je dat één koe net zoveel broeikasgassen uitstoot als 4,5 auto's ofwel het rijden van 70.000 km?

VN-rapport toont aan dat runderemissies even schadelijk zijn voor onze planeet als die van auto's. De oplossing...?

KLIMAATMARS – 6 DECEMBER 2015 - OOSTENDE

"Met 14.000 gaven we op 6 december een heel krachtig signaal in Oostende. De klimaatbeweging is creatiever, levendiger en meer vastberaden dan ooit. Onze belofte aan politici: dit is enkel het begin, wij blijven #niettestoppen." - Climate Express

Ook VHM was vertegenwoordigd op de Klimaatmars.

(Foto's: Kristien Vermaelen)

Zwerfvuilactie Heverleebos zaterdag 19 maart 2016

Vrienden van Heverleebos en Meerdaalwoud vzw blijft de strijd aangaan met het zwerfvuil dat in overvloed onze prachtige natuurgebieden ontsiert. Met tientallen vrijwilligers trekken we op zaterdag 19 maart naar het Heverleebos voor een grote opkuis. Alle helpende handen (jong en oud) zijn welkom! Handschoenen en materiaal worden voorzien.

Afspraak om 9 uur aan het Arboretum van Heverleebos

DE WERKELIJKE IMPACT VAN ZWERFVUIL

SIGARETTENPEUKEN

belanden het vaakst op de grond, in 2013 alleen al ongeveer 40 miljoen keer.

Als je de 40 miljoen sigarettenpeuken achter elkaar zou leggen komt dit overeen met een totale afstand van 1000 km of een ritje van Brussel naar Marseille.

PLASTIC FLESJES

belanden 750.000 keer per jaar op de grond.

$$27 \text{ flessjes} = 1 \text{ schoen}$$

$$750.000 \text{ flessjes} = 27.777 \text{ schoenen}$$

De 750.000 plastic flesjes die niet in de blauwe PMD-zak belanden, betekenen een verlies aan recycleerbaar materiaal en dus grondstof.

BLIKJES

worden 2 miljoen keer per jaar achtergelaten.

$$670 \text{ blikjes} = 1 \text{ fiets}$$

$$2.000.000 \text{ blikjes} = 2.985 \text{ fietsen}$$

Doordat de 2.000.000 blikjes niet in de blauwe PMD-zak belanden, gaan recycleerbare materialen en dus grondstof verloren.

KAUWGOM

belandt 8 miljoen keer per jaar op de grond.

Het kost 4 seconden om één kauwgom te verwijderen. Wanneer 1 persoon fulltime werkt en geen vakantie neemt, neemt het verwijderen van 8 miljoen kauwgoms 4 jaar en 3 maanden in beslag.

$$8.000.000 \text{ kauwgoms} = 4 \text{ JR EN 3 MND}$$

BANANENSCHILLEN

worden 1,2 miljoen keer per jaar achtergelaten.

1.200.000 bananen leveren in totaal 28,8 ton compost op. Dit komt overeen met drie volle vrachtwagens compost.

$$1.200.000 \text{ bananen} = 3 \text{ vrachtwagens}$$

Bronnen:
Nix onderzoek uitgevoerd in opdracht van Indevuilbak.be
Proefstrokenanalyse de OVAM

DRUKKERIJ TIJDINGEN 100% KLIMAATNEUTRAAL

VHM doet voor zijn drukwerk al vele jaren een beroep op **drukkerij Van der Poorten** in Kessel-Lo. Het milieubewuste bedrijf drukt op FSC- of PEFC-gecertificeerd papier, vervaardigd uit duurzaam beheerde bossen, maakt gebruik van biologische inkt en sorteert en recycleert alle (grafische) afvalproducten. In het wagenpark staan heel wat elektrische auto's en de daken van het bedrijf staan vol zonnepanelen. Alle overige stroom komt uit hernieuwbare bronnen. De drukkerij gaat nu nog een stapje verder en wordt 100% klimaatneutraal. Een gespecialiseerde firma bracht de CO₂-uitstoot in kaart. Eens de resterende uitstoot bekend was, werd beslist om dat laatste stukje uitstoot te compenseren. Hierdoor kan Van der Poorten (en Tijdingen) nu uitpakken met 100 procent klimaatneutraal drukwerk. Een voorbeeld voor vele bedrijven!

HOGVE VENENTOCHT

Zondag 28 februari 2016

De wandeling vertrekt vanuit Ferme Libert. We dalen af naar de Tro Maret. Eenmaal aan de beek volgen we deze stroomopwaarts tot de vallei van de Chôdières. Dit traject was ooit de vallei van de Warche die toenmalig via de Chôdières de huidige bedding van de Eau Rouge volgde om opwaarts Stavelot de Ambleve te vervoegen. Via de oude Passage des Moutons en Croix de Rondchêne trekken we verder naar het veen van Fraineu waarna we terugkeren naar de Ferme Libert doorheen de bovenloop van de Trô Maret en de vlakke heuvelrug van Planerêces.

Onze gidsen zijn: Marc Artois en Gwendoline Landuyt voor de lange wandeling (15km) en Luc Bijmens en Paul De Smedt voor de korte wandeling (12 km).

Zoals gewoonlijk vertrekken we om 8.30 uur stipt op de parking Bodart en zijn er terug omstreeks 19 uur. Iedereen zorgt voor eigen picknick (eten en drinken), warme kleding, waterdicht schoeisel (laarzen of hoge schoenen). Het is aangewezen om in geval van nood zich wat van droge kleding te voorzien.

PRAKTISCH:

Vertrek: om 8.30 uur

Terug: rond 19 uur

Vertrek- en aankomstplaats: Parking Bodart in Leuven

We wandelen van 10.30 uur tot ongeveer 16 uur

Gidsen: Gwendoline Landuyt, Marc Artois, Luc Bijmens en Paul De Smedt.

Inschrijven via het infocentrum vóór 8 februari 2016:

T: 016 23 05 58

E: infocentrum@vhm.be

Gelieve voornaam en naam, telefoon/gsm, e-mailadres en het aantal deelnemers op te geven.

Betaling via overschrijving op rekening BE92 2300 0285 2123, BIC GEBABEBB

Prijs: VHM-leden: € 20 // niet-VHM-leden: € 25

Annuleringskosten: € 5 per persoon bij annulering vóór 25 februari 2016

Zorg voor **eten** en **drinken** en een degelijke **uitrusting**: laarzen, hoge schoenen, stok, sneeuw- en regenkleidij, muts, handschoenen, sneeuwbril, reservekleidij, wc papier, medicijnen, ...

Aandacht: Deze Hoge Venentocht gaat door vanaf 30 deelnemers. Indien dit aantal op 2 februari niet wordt bereikt, dan wordt de tocht geannuleerd en het inschrijvingsgeld volledig terugbetaald.

DEELNEMEN OP EIGEN VERANTWOORDELIJKHEID

INVENTARISATIE HOLLE WEGEN 2016

De meesten zullen het niet beseffen, maar het Dijleland heeft de hoogste dichtheid aan holle wegen van West-Europa. Het zijn er maar liefst 1500 en dat verspreid over het grondgebied van de 10 gemeenten van het Dijleland.

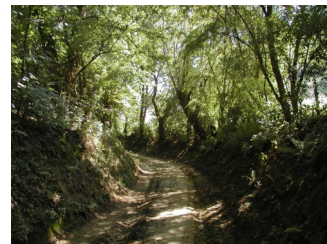
Ruim 10 jaar geleden werden ze allemaal één voor één bezocht om op te lijsten welke planten er te vinden zijn. Dat leverde een ongelofelijke schat aan informatie op. Je zou het kunnen beschouwen als een historisch document.

In 2016 willen we opnieuw een reeks van deze kleine landschapselementen bezoeken om na te gaan hoe de situatie veranderd is.

Wie geïnteresseerd is om mee op stap te gaan en de flora van deze ravijnen te leren kennen, kan aansluiten op één van de 11 uitstappen van begin april tot einde augustus.

Opgelet! Dit zijn geen gewone natuurwandelingen; we vullen de avond met het op naam brengen van plantensoorten, we maken gebruik van de flora en maken soortenlijsten. Dus: mensen die eens flink de benen willen strekken blijven misschien op hun honger zitten.

- **Dinsdag 5 april om 18u30:** Korbeek-Dijle, kerk.
- **Dinsdag 19 april om 18u30:** Korbeek-Dijle, kerk.
- **Dinsdag 3 mei om 19u:** Bertem, St-Veronakapel (Kappellestraat).
- **Dinsdag 17 mei om 19u:** Korbeek-Dijle, Ormendaal.
- **Dinsdag 31 mei om 19u:** Neerijse, kruispunt Langerodestraat, Eygenstraat, Kleine Puystraat.
- **Dinsdag 14 juni om 19u:** Bertem, gemeentehuis.
- **Dinsdag 28 juni om 19u:** Neerijse, Ridderstraat.
- **Dinsdag 12 juli om 19u:** Neerijse, kruispunt Wolfshaegen, Grote Keistraat, Hoekstraat.
- **Dinsdag 26 juli om 19u:** Blanden, Langendaalstraat, voorbij restaurant Meerdael (Naamsesteenweg) rechts.
- **Dinsdag 9 augustus om 19u:** Oud-Heverlee, Zoet-Water, kapel O.L.V. van Steenberg.
- **Dinsdag 23 augustus om 19u:** Overijse, Dreef (nabij stelplaats De Lijn), Grotstraat, Rotweg...

Werkdagen natuurreservaat de Doode Bemde – voorjaar 2016

Zondag 17 januari: bomen afruimen aan de Kliniekvijvers vlakbij kijkhut 'De Roerdomp'.
Afspraak aan de parking van de Reigersstraat in Sint-Joris-Weert.

Zondag 31 januari: bomen afruimen aan de Kliniekvijvers vlakbij kijkhut 'De Roerdomp'.
Afspraak aan de parking van de Reigersstraat in Sint-Joris-Weert.

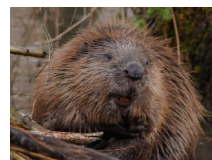
Zondag 14 februari: bomen afruimen aan de Langerodevijver.
Afspraak aan de ingang van de Langerodevijver langs de Langerodestraat (N253) recht tegenover het kruispunt met Struikenbos. Er is parkeermogelijkheid langsheen Struikenbos, een sterk hellende straat.

Zondag 6 maart: bomen afruimen aan de Langerodevijver.
Afspraak aan de ingang van de Langerodevijver langs de Langerodestraat (N253) recht tegenover het kruispunt met Struikenbos. Er is parkeermogelijkheid langsheen Struikenbos, een sterk hellende straat.

Zondag 20 maart: bomen afruimen aan de Langerodevijver.
Afspraak aan de ingang van de Langerodevijver langs de Langerodestraat (N253) recht tegenover het kruispunt met Struikenbos. Er is parkeermogelijkheid langsheen Struikenbos, een sterk hellende straat.

De werkdagen starten steeds om 10 uur en duren tot 17 uur. Je kan de ganse dag aansluiten of eerder weggaan, zoals het je zelf het best uitkomt. Er hangen pijlen vanaf de afspraakplaats tot aan de werkplek. Rubberlaarzen zijn zo goed als altijd een absolute noodzaak. Voor werkhandschoenen wordt gezorgd. Er wordt dikwijls vuur gestookt!

Tot dan!

Uit een massieve eikenstam
beitelde beeldhouwer

AD WOUTERS

in de zomer 2015 deze
prachtige TORENVALK
aan de toekomstige onthaalpoort
voor Meerdaalwoud op de
Naamsesteenweg in Blanden .

PROFICIAT AD en DANK U !

foto's: DVA

27 februari 2016

Kaas- en
Spaghetti-avond

t.v.v. de Doode Bemde

Zaal Roosenberg, 't Zoet Water, vanaf 17u
Inschrijven: www.vhm.be of 016/23.05.58

VRIENDEN VAN
HEVERLEEBOS EN
MEERDAALWOUD vzw

